

BELGISCHE KAMER VAN
VOLKSVERTEGENWOORDIGERS

CHAMBRE DES REPRÉSENTANTS
DE BELGIQUE

Handelingen

Annales

INTEGRAAL VERSLAG
VAN DE OPENBARE VERGADERING VAN DE

COMPTE RENDU INTÉGRAL
DE LA RÉUNION PUBLIQUE DE LA

COMMISSIE VOOR HET **B**EDRIJFSLEVEN,
HET **W**ETENSCHAPSBELEID,
HET **O**NDERWIJS,
DE **N**ATIONALE WETENSCHAPPELIJKE
EN CULTURELE INSTELLINGEN,
DE **M**IDDENSTAND
EN DE **L**ANDBOUW

COMMISSION DE L'**E**CONOMIE,
DE LA **P**OLITIQUE SCIENTIFIQUE,
DE L'**E**DUCTION,
DES **I**NSTITUTIONS SCIENTIFIQUES
ET CULTURELLES NATIONALES,
DES **C**LASSES MOYENNES
ET DE L'**A**GRICULTURE

VAN

DU

22-12-1999

22-12-1999

AGALEV-ECOLO	:	Anders gaan leven / Ecologistes conférés pour l'Organisation de lutttes originales
CVP	:	Christelijke Volkspartij
FN	:	Front National
PRL FDF MCC	:	Parti Réformateur libéral - Front démocratique francophone - Mouvement du citoyens pour le changement
PS	:	Parti socialiste
PSC	:	Parti social-chrétien
SP	:	Socialistische Partij
VLAAMS BLOK	:	Vlaams Blok
VLD	:	Vlaamse Liberalen en Democraten
VU&ID	:	Volksunie & ID21

Abréviations dans la numérotation des publications :

DOC 50 0000/00	:	Documents parlementaires de la 50e législature, suivi du n° et dy n° consécutif
QRVA	:	Question et Réponses écrites
HA	:	Annales (Compte Rendu intégral)
CRA	:	Compte Rendu Analytique
PLEN	:	Séance plénière
COM	:	Réunion de commission

Afkortingen bij de nummering van de publicaties :

DOC 50 0000/00	:	Parlementaire documenten van de 50e zittingsperiode + het nummer en het volgnummer
QRVA	:	Schriftelijke Vragen en Antwoorden
HA	:	Handelingen (Beknopt Verslag)
BV	:	Beknopt Verslag
PLEN	:	Plenum vergadering
COM	:	Commissievergadering

Publications officielles éditées par la Chambre des représentants

Commandes :
Place de la Nation, 1008 Bruxelles
Fax : 02/549 82 60
Tél. : 02/549 82 74
www.laChambre.be
e-mail : aff.generales@laChambre.be

Officiële publicaties, van de Kamer van volksvertegenwoordigers

Bestellingen :
Natieplein, 1008 Brussel
Fax : 02/549 81 60
Tel. : 02/549 82 74
www.deKamer.be
e-mail : alg.zaken@deKamer.be

Inhoud

Woensdag 22 december 1999

COMMISSIE VOOR HET BEDRIJFSLEVEN, HET WETENSCHAPSBELEID, HET ONDERWIJS, DE NATIONALE WETENSCHAPPELIJKE EN CULTURELE INSTELLINGEN, DE MIDDENSTAND EN DE LANDBOUW - COM 080

Mondelinge vraag van de heer Jaak Van den Broeck aan de minister van Landbouw en Middenstand over "het geknoei met het gewicht van slachtkarkassen" (nr. 603)

5

sprekers : **Jaak Van den Broeck, Jaak Gabriels**, minister van Landbouw en Middenstand

Mondelinge vraag van de heer Dirk Pieters aan de minister van Landbouw en Middenstand over "de verlenging van het stelsel van vervroegde uittreding in de landbouw" (nr. 693)

7

sprekers : **Dirk Pieters, Jaak Gabriels**, minister van Landbouw en Middenstand

Mondelinge vraag van mevrouw Trees Pieters aan de minister van Landbouw en Middenstand over "de uitvoering van de dioxinewet" (nr. 699)

8

sprekers : **Trees Pieters, Jaak Gabriels**, minister van Landbouw en Middenstand

Mondelinge vraag van mevrouw Trees Pieters aan de minister van Landbouw en Middenstand over "de vergoedingen voor melk" (nr. 710)

10

sprekers : **Trees Pieters, Jaak Gabriels**, minister van Landbouw en Middenstand

Sommaire

Mercredi 22 décembre 1999

COMMISSION DE L'ÉCONOMIE, DE LA POLITIQUE SCIENTIFIQUE, DE L'ÉDUCATION, DES INSTITUTIONS SCIENTIFIQUES ET CULTURELLES NATIONALES, DES CLASSES MOYENNES ET DE L'AGRICULTURE COM 080

Question orale de M. Jaak Van den Broeck au ministre de l'Agriculture et des Classes moyennes sur "les fraudes concernant le poids des carcasses d'animaux abattus" (n° 603)

5

orateurs : **Jaak Van den Broeck, Jaak Gabriels**, ministre de l'Agriculture et des Classes moyennes

Question orale de M. Dirk Pieters au ministre de l'Agriculture et des Classes moyennes sur "la prolongation du régime de préretraite en agriculture" (n° 693)

7

orateurs : **Dirk Pieters, Jaak Gabriels**, ministre de l'Agriculture et des Classes moyennes

Question orale de Mme Trees Pieters au ministre de l'Agriculture et des Classes moyennes sur "la mise en oeuvre de la 'dioxine'" (n° 699)

8

orateurs : **Trees Pieters, Jaak Gabriels**, ministre de l'Agriculture et des Classes moyennes

Question orale de Mme Trees Pieters au ministre de l'Agriculture et des Classes moyennes sur "les indemnités pour le lait" (n° 710)

10

orateurs : **Trees Pieters, Jaak Gabriels**, ministre de l'Agriculture et des Classes moyennes

COMMISSION DE L'ÉCONOMIE,
DE LA POLITIQUE SCIENTIFIQUE,
DE L'ÉDUCATION, DES INSTITUTIONS
SCIENTIFIQUES ET CULTURELLES
NATIONALES, DES CLASSES MOYENNES
ET DE L'AGRICULTURE

RÉUNION PUBLIQUE DU
MERCREDI 22 DÉCEMBRE 1999

COMMISSIE VOOR HET BEDRIJFSLEVEN,
HET WETENSCHAPSBELEID,
HET ONDERWIJS, DE NATIONALE
WETENSCHAPPELIJKE EN CULTURELE
INSTELLINGEN, DE MIDDENSTAND
EN DE LANDBOUW

OPENBARE VERGADERING VAN
WOENSDAG 22 DECEMBER 1999

De vergadering wordt geopend om 15.31 uur door de heer **Jos Ansoms**, voorzitter.

La réunion est ouverte à 15.31 heures par M. **Jos Ansoms**, président.

Mondelinge vraag van de heer Jaak Van den Broeck aan de minister van Landbouw en Middenstand over "het geknoei met het gewicht van slachtkarkassen" (nr. 603)

Question orale de M. Jaak Van den Broeck au ministre de l'Agriculture et des Classes moyennes sur "les fraudes concernant le poids des carcasses d'animaux abattus" (n° 603)

De heer **Jaak Van den Broeck** (Vlaams Blok) : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, collega's, vooraf wens ik te zeggen dat ik aanvankelijk een interpellatieverzoek over dit ontwerp had ingediend, maar dat ik dit verzoek moest omzetten in een mondelinge vraag.

Toch ben ik van oordeel, mijnheer de voorzitter, dat het probleem voldoende belangrijk en ernstig is om erover te interpelleren. Parafraserend zou ik willen zeggen dat het kamerlid wikt, maar de Conferentie beschikt. Zo werkt het systeem eenmaal.

Mijnheer de minister, hoewel uw departement bij deze misschien iets minder betrokken is dan het departement Volksgezondheid, wil ik u het probleem toch voorleggen.

Als gevolg van de tijdsbeperking eigen aan een mondelinge vraag, ben ik genoodzaakt in mijn uiteenzetting een paar gedachtesprongen te maken.

Sedert het begin van de jaren negentig werden er Europese richtlijnen en verordeningen van kracht omtrent het slachten. Voordien bestonden er in dat verband weliswaar EG-verordeningen. Opmerkelijk is echter dat sedert 1992 het ABS en voornamelijk het ABS-Waasland - u weet waarover het gaat, mijnheer de minister, vermits u via uw kabinet de desbetreffende brieven liet opvragen - zijn ongenoegen kenbaar maakt over bepaalde misbruiken. Naar aanleiding van de dioxinecrisis werden voornoemde misbruiken nogmaals aangekaart, in eerste instantie in een brief van 26 september 1999 aan regeringscommissaris Willockx, betreffende de fiscale fraude in en rond de vetsmelterijen en nadien in een faxbericht van 8 oktober 1999, eveneens aan de heer Willockx, aangaande de moeilijkheden van de betrokken sector bij het bekomen van dioxineleningen. Of het ABS inmiddels reeds een antwoord ontving van de regeringscommissaris is mij niet bekend.

Terecht neemt het ABS het niet om met de vinger te worden gewezen als zijnde een fraudeur, terwijl het de misbruiken in de slachthuizen al jaren aanklaagt. Elk jaar opnieuw werden de klachten herhaald en werd herinnerd aan het feit dat België de Europese verordeningen terzake nog steeds niet wil toepassen, met benadeling of diefstal ten aanzien van de producent tot gevolg. De boodschapper, met name het ABS, wordt hiervoor door de echte fraudeurs en met behulp van het IVK scheef bekeken en met een kluitje in het riet gestuurd.

Mijnheer de minister, een terechte vraag, die zowel binnen als buiten de landbouwsector rijst is hoe Verkest aan een - tot nu toe gekend - bedrag van 600 miljoen frank zwart geld komt? Iedereen kan zich opwerken, zelfs een beenhouwersknecht - waarom niet? - maar toch.

Jaak Van den Broeck

De Europese verordeningen van 1990 die in de loop der jaren enkele keren werden verfijnd, verbieden de ontvetting van slachtkarkassen vóór weging in het slachthuis. De stukken die aanwezig moeten blijven in het slachtkarkas zijn nauwkeurig omschreven en het IVK moet daarop nauwlettend toezien, althans in theorie.

Volgens het ABS bewijst de realiteit het tegendeel, want - en zij beweren in dat verband over voldoende bewijsmateriaal te beschikken - 90% van alle slachtkarkassen zou eerst worden ontvet en pas daarna worden gewogen. Het gaat in hoofdzaak over rundslachtingen, maar ook bij varkensslachtingen zou dit gebeuren. Zij stellen dat bij sommige dieren het uitgepelde gewicht aan vet oploopt tot ongeveer 40 kg. Welnu, bij mijn volgende berekening volg ik de realistische benadering dat er slechts 20 kg vet per rund wordt uitgepeld. Voorts baseer ik mij op het verslag van het IVK waaruit blijkt dat in 1997 ongeveer 750 000 runderen werden geslacht. Mijn berekening is de volgende : 750 000 stuks a rato van 90% = 675 000 stuks X 20 kg = 13,5 miljoen kg vet. En hier spreek ik alleen over runderen, u kunt zich aldus voorstellen dat het gaat over heel wat miljoenen zwart geld.

Dat vet wordt immers dagelijks doorverkocht aan vet-smelterijen. Men kan uiteraard niets officieel verkopen dat niet officieel is ingekocht. Dat gebeurt met medeweten en goedkeuring van het IVK, dat op die wijze de fraude eigenlijk legaliseert.

Volgens het ABS worden bij de belangrijkste handelspartners de Europese spelregels wel gerespecteerd. Het meent dat een dergelijke werkwijze oorzaak is van het feit dat steeds meer boeren hun dieren laten slachten in het buitenland, voornamelijk in Nederland en in Frankrijk. Dat heeft niets te maken met de hormonenkwestie.

Mijnheer de minister, door de geschiedenis heen is er slechts één sector geweest die heeft bewezen de natie in stand te kunnen houden en dat is de landbouw, en niet de handel of de industrie die zo vaak het vet van de soep hebben gehaald om nadien te verdwijnen en een berg vuil achter te laten.

Mijnheer de minister, nog geen veertien dagen geleden meldde men in het radionieuws dat 1/5 van onze landbouwers een jaarinkomen heeft dat beneden de 400 000 frank per jaar ligt. Dat is ongeveer 33 000 frank per maand. Ik denk dat de grens van de bestaansonzekerheid, de armoedegrens, niet veraf is voor een aantal jonge landbouwers. Ik heb bijgevolg een aantal concrete vragen.

Ten eerste, zijn deze misbruiken u bekend ? Zo ja, wat denkt u te doen om ze ten aanzien van de producent te voorkomen ?

Ten tweede, zal ons land, dat vaak pretendeert tot de beste leerlingen van Europa te behoren, eindelijk de richtlijnen en verordeningen terzake correct toepassen ?

Ten derde, voorziet u in sancties voor IVK-keurders die de verordeningen niet correct toepassen ? De verleiding is immers groot, aangezien deze praktijken kunnen resulteren in lucratieve extraatjes. Bent u, net als zovelen - waaronder ikzelf - van oordeel dat het vermogen van fraudeurs dient te worden geconfisqueerd om eventueel gedupeerden in deze zaak te vergoeden ?

Minister **Jaak Gabriels** : Mijnheer de voorzitter, collega's, uiteraard is het niet te wijten aan de minister dat dit geen interpellatie is maar een mondelinge vraag. Het is wellicht daardoor dat bepaalde onderdelen van de vraag niet zo duidelijk zijn. Toch zal ik trachten zo goed mogelijk te antwoorden.

Mijnheer Van den Broeck, ik neem aan dat u deze problematiek liever wat grondiger had ontwikkeld in een interpellatie. In de eerste plaats wil ik u ook een vraag stellen : bedoelt u het geknoei met het gewicht van de varkenskarkassen of van het rundvee ?

De heer **Jaak Van den Broeck** (Vlaams Blok) : Voornamelijk de karkassen van het rundvee.

Minister **Jaak Gabriels** : Waarschijnlijk hebt u problemen met de presentatie van de geslachte runderen voor de weging in het slachthuis. Ik zal dienaangaande trachten een antwoord te geven.

Ten eerste, geldt de regel dat het vaststellen van het gewicht van de karkassen behoort tot de bevoegdheden van de minister van Financiën. Het is immers de BTW-wetgeving, met name inzake het vlees van slachtdieren, die de voorwaarden voor weging alsmede de controle hierop regelt. Zowel de uitbater van het slachthuis als de eigenaar van het dier dat wordt geslacht, zijn voor de weging ervan verantwoordelijk. De BTW-regeling schrijft voor dat de weging plaatsvindt voor de keuring door het IVK - dat is tot nader order een bevoegdheid van de minister van Volksgezondheid - na verwijdering van het slachtafval.

Ten tweede, naast de minister van Financiën heeft ook de minister van Economische Zaken terzake een bevoegdheid. Hij is bevoegd voor de controle van de gewichten, de slachtlijsten en de facturen en al hetgeen daarmee samenhangt.

Op de derde plaats, zij het niet in volgorde van belangrijkheid, komt de minister van Volksgezondheid. De definitie van het karkas wordt geregeld door de Europese richtlijn 64/433EG betreffende de gezondheidsvoorschriften voor de productie en het in de handel brengen van vers vlees.

Jaak Gabriels

Op de vierde plaats komt dan de minister van Landbouw. Inderdaad zijn in het kader van de Europese markt-ordering van bepaalde vleessectoren indelingsschema's voor geslachte dieren vastgesteld. In de veronderstelling dat u inlichtingen wenst over vooral de karkassen van runderen, kan ik meedelen dat deze classificatie sedert 1 januari 1992 verplicht is. Eerstdaags zal ik een wijziging van dit ministerieel besluit in het Staatsblad laten publiceren, dat het de aanbiedingsvorm van het karkas specificeert en standaardiseert, aangepast aan de courante handelspraktijken. Ik hoop dat dit een antwoord op uw vraag is geweest.

De heer **Jaak Van den Broeck** (Vlaams Blok) : Mijnheer de minister, ik hoor nu dat ook Financiën en Economische Zaken hierbij betrokken zijn. Dit is Belgisch. Een versnippering van de bevoegdheden is ook hier weer troef. Het ABS klaagt aan dat de producent van de dieren niet meer aanwezig mag zijn in de slachthuizen, iets wat vroeger blijkbaar wel mogelijk was. Daardoor is er ook een probleem met het toezicht op het verwijderen van bepaalde delen door het IVK, wat dan ook weer invloed heeft op het netto-gewicht. Daar loopt dus wat fout.

Minister **Jaak Gabriels** : Mijnheer Van den Broeck, ik stel voor dat u zich voor dit punt tot minister Aelvoet richt. Ik zou mijn bevoegdheid te buiten gaan moest ik u een antwoord geven. Ik herhaal dat ik wel een ministerieel besluit laat publiceren dat de manier waarop een karkas wordt aangeboden, specificeert.

De heer **Jaak Van den Broeck** (Vlaams Blok) : Ik dank u voor dit antwoord.

De **voorzitter** : Het incident is gesloten.

L'incident est clos.

Mondelinge vraag van de heer Dirk Pieters aan de minister van Landbouw en Middenstand over "de verlenging van het stelsel van vervroegde uittreding in de landbouw" (nr. 693)

Question orale de M. Dirk Pieters au ministre de l'Agriculture et des Classes moyennes sur "la prolongation du régime de préretraite en agriculture" (n° 693)

De heer **Dirk Pieters** (CVP) : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, collega's, de VUT-regeling die op het einde van jaar afloopt, is gebaseerd op een verordening van 30 juni 1992 van de Europese Raad. Het gaat om een communautaire steunregeling voor vervroegde uittreding in de landbouwsector met als doel oudere agrarische bedrijfshoofden die besluiten de landbouwactiviteiten te beëindigen een inkomen te geven, het vervangen van deze oudere bedrijfshoofden door land-

bouwers die in staat zijn de economische levensvatbaarheid van de resterende bedrijven te verbeteren en het gebruik van landbouwgronden voor niet-agrarische doeleinden te bevorderen wanneer ze toch niet in een levensvatbaar verband kunnen worden gebruikt voor de landbouw. Na de oorspronkelijke invoering van de VUT-regeling in België in 1994 werd ze in 1997 aanzienlijk versoepeld. Het oorspronkelijke voorstel was een eenvoudige regeling die echter door de Europese Gemeenschap zeer complex werd gemaakt. In oktober 1999 werd een grondige evaluatie van de maatregel door het Centrum voor Landbouweconomie uitgevoerd. Dit centrum kwam tot de conclusie dat eigenlijk toegegeven moet worden dat de regeling in het bestaande systeem niet echt effectief kan worden genoemd. Een verlenging van de maatregel zou echter een beter effect kunnen hebben als dit op de intensieve veehouderij wordt gericht. De verordening 1257/1999 van de Raad van 17 mei 1999 inzake steun voor plattelandsontwikkeling voorziet in de artikelen 10 tot 12 het voortzetten van de VUT-regeling in de periode 2000-2006.

Mijnheer de minister, als ik het goed heb begrepen, dient u voor het einde van het jaar terzake een definitieve beslissing te nemen. Met betrekking tot het al dan niet behouden van de VUT-regeling is uw standpunt tot op heden nog niet officieel bekend. Naar aanleiding van deze vraag wil ik dan ook graag uw standpunt terzake horen. Ik herhaal dat de VUT-regeling volgens het Centrum voor Landbouweconomie mits heroriëntatie wel degelijk zou kunnen bijdragen tot de milieukundige en sanitaire doelstellingen. Overigens is het ook belangrijk te weten dat het hele agrofront zich achter het voorstel heeft geschaard.

Mijnheer de minister, in deze context had ik graag vernomen of u toch niet bereid bent om de VUT-regeling te verlengen, weliswaar mits heroriëntatie.

Minister **Jaak Gabriels** : Mijnheer de voorzitter, collega's, in het kader van de verordening 1257/1999 van de Raad van 17 mei 1999 inzake steun voor plattelandsontwikkeling dienen plannen voor plattelandsontwikkeling opgesteld te worden. Uitvoeringsbepalingen voor voormelde verordening zijn vervat in de commissieverordening 1750/1999 van 23 juli 1999. Mijn administratie heeft mij een ontwerp van federaal plan voor plattelandsontwikkeling voorgelegd. Na diverse vergaderingen met het agrofront hebben wij dit aangepast om rekening te houden met de bepalingen van voormelde commissieverordening, de uitgevoerde ex ante-evaluaties, het gepleegde overleg en de budgettaire mogelijkheden. De federale overheid heeft momenteel de optie genomen om geen verlenging van de VUT-regeling voor te stellen. Deze optie is in de eerste plaats gebaseerd op de evaluatie ex ante waarin werd aangetoond dat de aflopende regeling niet effectief of efficiënt is geweest.

Jaak Gabriels

Daarenboven betreft het een zeer dure regeling. Binnen het gegeven budget werd de keuze gemaakt om prioriteit te verlenen aan bestaande bedrijven. Alle sociaal-economische partners pleiten voor het verlengen van deze regeling, dit echter met zeer grote meningsverschillen wat de modaliteiten betreft. Sommigen waren voorstander van een versoepeling van de bestaande regeling met het oog op een betere structuur van de overblijvende bedrijven teneinde hun leefbaarheid te verbeteren.

Anderen waren voorstander van een regeling complementair aan de herstructurering van de varkenssector of pleitten voor een regeling die uitsluitend gericht is op de grondoverdracht naar de opvolgers maar met behoud van het aantal bedrijven. Weer anderen waren voorstander van een globale aanpak binnen het sociaal statuut van de zelfstandige.

De verlenging van de wet wordt niet opgenomen in het ontwerp van het federaal plan voor plattelandsontwikkeling. We houden wel de mogelijkheid open om hierop in de loop van 2000 terug te komen. In april 2000 zullen de resultaten van de evaluatie van de steunregeling inzake biologische landbouw bekend zijn. Men zal een beslissing moeten nemen over de verlenging van de regeling na 2001. Intussen zullen de verschillende opties voor de eventuele verlenging van de VUT-regeling verder worden bestudeerd.

De heer **Dirk Pieters** (CVP) : Mijnheer de voorzitter, ik stel vast dat de minister geen verlenging voorstelt. Hij baseert zich op de studie die bewijst dat de resultaten ondermaats zijn.

Mijnheer de minister, u gaat voorbij aan de conclusies van het tweede deel. De studie vermeldt dat een VUT-regeling wel effectief kan zijn. Paragraaf 2,4° over de synthese en bedenkingen inzake de voortzetting van de maatregel bepaalt dat als de VUT verlengd wordt men verscheidene mogelijkheden moet toelaten. Ik stel vast dat u zich baseert op de negatieve evaluatie uit het verleden om de verlenging niet door te voeren. De tekst houdt wel een pleidooi voor verlenging van de maatregel. De VUT-regeling kan bijdragen tot extensiveren. U houdt geen rekening met deze aanbeveling.

Het agrofront zal ontgoocheld zijn. U zegt dat het front verschillende doelstellingen heeft. Het is correct dat deze problematiek in Vlaanderen anders wordt ingeschat dan in Wallonië. Het zou spijtig zijn dat men te weinig rekening houdt met de specifieke problemen van de Vlaamse landbouw.

Positief is dat u de deur op een kier laat en dat de verlenging van de maatregel volgend jaar bij evaluatie verder kan worden onderzocht. Ik roep u op de evaluatie ernstig te doen en een document terzake op te stellen zodat we de evaluatie grondig kunnen bestuderen.

Minister **Jaak Gabriels** : Mijnheer de voorzitter, mijnheer Pieters, de VUT-regeling in het landbouwbeleid is een zeer kostelijke aangelegenheid. Als men een dergelijke maatregel in het landbouwbeleid toepast, zal dit een flink deel van de kredieten opsorpen. Vraag is of dit niet beter via andere wegen moet gebeuren.

De federale middelen voor plattelandsontwikkeling zijn beperkt, ongeveer 400 miljoen per jaar. Men kan geen regeling uitwerken als men niet zeker is iedereen te kunnen uitbetalen.

Als het overgrote deel wordt vastgelegd overeenkomstig VUT-regelingen, dan is het budget voor biologische en milieulandbouw opgebruikt. Die zijn er dan niet meer in aanwezig. Wij moeten van die realiteit uitgaan, willen wij deze discussie in de toekomst ordentelijk kunnen voeren.

De **voorzitter** : Het incident is gesloten.

L'incident est clos.

Mondelinge vraag van mevrouw Trees Pieters aan de minister van Landbouw en Middenstand over "de uitvoering van de dioxinewet" (nr. 699)

Question orale de Mme Trees Pieters au ministre de l'Agriculture et des Classes moyennes sur "la mise en oeuvre de la 'dioxine'" (n° 699)

Mevrouw **Trees Pieters** (CVP) : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, collega's, meer dan zes maanden na het uitbreken van de dioxinecrisis is de dioxinewet uiteindelijk in het Belgisch Staatsblad gepubliceerd. De dioxinewet is een kaderwet. Er zijn uitvoeringsbesluiten nodig ter concretisering. De urgente behandeling werd gevraagd, maar tot op heden is er nog geen enkel uitvoeringsbesluit gepubliceerd in het Belgisch Staatsblad.

Financiële steunregeling voor bedrijven die getroffen zijn door de dioxinecrisis is dringend nodig. Uit getuigenissen daaromtrent onder ede afgelegd in de dioxinecommissie blijkt dat de crisis nog helemaal niet voorbij is. In Brussel is die opgelost, zo denkt men, maar te velde is ze nog helemaal niet opgelost. Heel wat exportslachthuizen werken nog steeds aan nog maar 40% van hun normale activiteit. Ook in andere marktsegmenten komt de activiteit niet op gang.

Claims van buitenlandse bedrijven verhinderen dat normale handelsrelaties tussen buitenlandse klanten en onze exporteurs zich herstellen.

Trees Pieters

Ter uitvoering van de dioxinewet is er in de Ministerraad al één uitvoeringsbesluit goedgekeurd, dat van de forfaitaire vergoedingen. Het Fonds voor schadeloosstelling van landbouwbedrijven getroffen door de dioxinecrisis, zou gestijfd worden door verplichte of vrijwillige bijdragen.

Voor de vrijwillige bijdragen waren de volgende bedragen in het vooruitzicht gesteld : 200 miljoen te dragen door de landbouwbedrijven, 400 miljoen door de veevoederbedrijven en 400 miljoen door niet-landbouwbedrijven, waarbij onder meer Sidmar werd genoemd.

Mijnheer de minister, ten eerste, hoeveel is er ondertussen door de verschillende sectoren al toegezegd en/of betaald ?

Ten tweede, graag vernam ik of de regering beslist heeft tot een gedeeltelijke dan wel een volledige schadeloosstelling over te gaan. Vandaag lezen wij in de krant in het artikel met de titel "Willockx snoert bedrijven de mond" dat regeringscommissaris Willockx toegeeft dat de volledigheid niet helemaal volledig is. Als dit bericht positief is, hoe komt het dan dat slechts steun wordt verleend wanneer de schade meer is dan 20 000 frank en de schade aanleiding moet geven tot een uitbetaling van meer dan 10 000 frank ? Het onderscheid tussen deze bedragen suggereert in ieder geval dat niet alles wordt gecompenseerd.

De terugvorderbare voorschotten worden omgezet in vergoedingen. Het persbericht van de regering vermeldt dat daardoor bedrijven die zijn opgeruimd volledig worden vergoed. De terugvorderbare voorschotten waren steeds beperkt tot 80% van de kostprijs van de dieren, met als maximum de marktprijs. Kan de minister dit toelichten ?

Ten derde, is het in de Ministerraad goedgekeurd koninklijk besluit tot uitbetaling van de landbouwers van een forfaitaire vergoeding al goedgekeurd door de Europese Commissie ?

Minister **Jaak Gabriels** : Mijnheer de voorzitter, collega's, ik praat even niet als minister van Landbouw maar als historicus. Een crisis met deze omvang is nog nooit snel onder controle gekomen. Het klopt niet dat we op een onderdeel of op het geheel getalmd hebben. De toekomst zal het bewijzen.

Mevrouw Pieters, in uw beschouwingen over de dioxinewet laat u uitschijnen dat de wet uiteindelijk na zes maanden verschenen is in het Staatsblad. Ik ben het niet met u eens dat de regering niet snel heeft gehandeld en niet zo snel als mogelijk het kader heeft gecreëerd om schadevergoeding aan landbouwbedrijven te kunnen uitkeren. Europa heeft pas eind augustus toestemming gegeven voor die economische schadevergoeding. De regering kon dan pas aan de dioxinewet beginnen. Op

drie december, na amper drie maanden, geen zes zoals u beweert, werd de wet in plenaire vergadering goedgekeurd. U weet maar al te goed dat de uitvoeringsbesluiten niet alleen in de Ministerraad moeten worden goedgekeurd, wat al voor een groot deel is gebeurd, maar dat ze ook voor advies naar de Raad van State moeten en dat ze moeten worden genotificeerd aan de Europese Commissie.

Sedert dinsdag weten we dat de Raad van State enkele kleinere tekstuele bezwaren heeft. Ambtenaren van mijn departement overleggen continu met de Europese Commissie. Als we de juiste procedure niet zouden volgen, zou u de eerste zijn om ons dat te verwijten.

Ik heb nooit beweerd dat problemen zoals die in de exportslachthuizen achter de rug zijn. Wel heb ik gezegd, dat het probleem van de dioxinecontaminatie wat betreft de landbouwbedrijven zo goed als volledig is opgelost. Het feit dat Europa geen enkel speciaal dioxinecertificaat meer vraagt voor de export van levende dieren of voor producten afkomstig van dieren geslacht na 20 september is daarvan het beste bewijs. Er zijn inderdaad nog een aantal marktsegmenten waarin de export moeizaam herleeft. Daaraan wordt door minister Aelvoet en regeringscommissaris Willockx hard gewerkt.

De regering heeft het algemeen principe goedgekeurd om 90% van de economische schadevergoeding te betalen met overheidskredieten. De overige 10% moet worden betaald met vrijwillige of verplichte bijdragen uit de sector. Voor het eerste gedeelte werd 5 miljard frank uitgetrokken in de begroting 1999. De totale schade wordt door mijn administratie geschat op 5,3 miljard frank, plus 100 miljoen frank extra voor vergoeding van de opgeruimde zeugen. Dit betekent dat 540 miljoen frank moet worden bijeengebracht door de rechtstreeks en onrechtstreeks betrokken sectoren. Zoals u weet, betalen de rundvee-, varkens- en pluimveehouders jaarlijks bedragen aan het sanitaire fonds. Uit dit fonds zullen we 200 miljoen frank putten. Dit gebeurt met het akkoord van de belangrijkste landbouworganisaties. De producenten van braadkippenvoer hebben vrijwillig 120 miljoen frank toegezegd. De overige veevoederproducenten moeten zich engageren voor 130 miljoen frank. Aan de vetmelters zal worden gevraagd om vrijwillig of verplicht 50 miljoen frank bij te dragen. De som klopt niet helemaal maar we komen dicht in de buurt van het geraamde bedrag, wat ons toelaat de andere 10% ook op te vangen. Waarom betaalt de overheid geen schadevergoeding aan landbouwers die minder dan 20 000 frank schade hebben ? Het antwoord heb ik vroeger al gegeven : de regering wil alleen professionele landbouwers vergoeden.

Het antwoord heb ik u eigenlijk al vroeger gegeven in de commissie, toen we de dioxinewet hebben besproken. De regering wil inderdaad enkel de professionele land-

Trees Pieters

bouwers vergoeden, en niet de hobbyisten die enkele kippen, varkens of runderen hebben. Het voortbestaan van iemand die voor minder dan 20 000 frank schade heeft opgelopen, is op geen enkele manier in gevaar. De regering kiest er bewust voor geen geschenkjes uit te delen. Dat is meer dan begrijpelijk. De totale door de federale overheid uit te keren vergoeding bedraagt meer dan 25 miljard frank.

U had ook een vraag of de regering al dan niet voor 100% uitbetaalt. U weet goed dat de varkenshouderij al van voor het uitbreken van de dioxinecrisis zeer grote problemen had. Tijdens de vergaderingen van de Europese Raad van landbouwministers heb ik ervaren dat dit niet alleen in België maar in heel Europa het geval is. Het merendeel van de varkensbedrijven werkte toen al met verlies. Dat heeft men ons althans voorgehouden. Europa wil nu onder geen beding het van de dioxinecrisis losstaande verlies laten vergoeden. Daarom heeft de regering besloten de recupereerbare voorschotten van 80% om te zetten in vergoedingen. De bedragen worden echter niet opgetrokken tot 100% omdat dit een overcompensatie zou kunnen betekenen.

Bij de berekening van de economische schade moest men inderdaad rekening houden met de marktprijs, die lager was dan de kostprijs op het ogenblik van de vernietiging. We hebben ons in die Europese context ingeschreven en gedaan wat we aan de sector hebben beloofd.

Mevrouw **Trees Pieters** (CVP) : Mijnheer de voorzitter, ik dank de minister voor zijn antwoord. Ik heb duidelijk onderstreept dat de crisis zes maanden geleden is uitgebroken.

Mijnheer de minister, ik beweer niet dat u gedurende die hele tijd bezig bent de crisis op te lossen. U bent inderdaad zes maanden aan het bewind. Ik begrijp volledig dat wanneer u of de Ministerraad een beslissing neemt, u die moet voorleggen aan de Raad van State. Ik vraag me echter af of het in de Ministerraad goedgekeurde koninklijk besluit ook is aanvaard door de Europese Commissie. U hebt daarop geen duidelijk antwoord gegeven. Het is niet omdat er geen attesten meer worden gevraagd door Europa dat de commissie akkoord gaat met de vergoedingen zoals ze werden bepaald in de Ministerraad.

We weten allemaal dat hobbykwekers met een paar kippen en schapen niet moeten worden vergoed. In dit geval gaat het echter om een verschil tussen 10 000 en 20 000 frank. Betekent dit dat slechts de helft zal worden uitbetaald ?

Minister **Jaak Gabriels** : Mevrouw Pieters, we kunnen blijven discussiëren over de semantische inhoud. Ik heb daarstraks uitdrukkelijk gezegd dat we pas na drie maan-

den met de zaak mochten starten. Toen is men er ook mee begonnen. De koninklijke besluiten kunnen pas worden opgemaakt na goedkeuring van het ontwerp van wet. We zijn daarmee meteen begonnen. Men heeft permanent overleg gepleegd met de Europese instanties. We hebben van de Raad van State de opmerkingen over onder meer de procedures en de uitbetaling ontvangen. De nodige aanpassingen werden doorgevoerd. Morgen worden in de Ministerraad de definitieve ministeriële of koninklijke besluiten besproken.

Door regeringscommissaris Willockx wordt permanent overleg gepleegd met de Europese instanties. De wetteksten en de koninklijke besluiten werden meteen doorgestuurd. Onder meer de regeling inzake de varkenshouderij is bepaald door hetgeen Europa ons vraagt, namelijk het vermijden van concurrentievervalsing. Dit betekent dat we geen uitbetaling mogen doen die hoger ligt dan de feitelijk geleden schade. Dat is het standpunt dat vanaf het begin door Europa werd vooropgesteld.

Ik stel me ernstige vragen indien we mensen die minder dan 20 000 frank schade kunnen aangeven, vergoeden. De overheid trekt meer dan 210 miljoen frank uit voor personeel en de aanschaf van informaticamateriaal en dit enkel om de ingediende dossiers te beheren en zo de dossiers snel af te handelen. Men kan zich dan ook afvragen of we ons met dat soort dossiers moeten bezighouden.

Ik denk dat de algemene tendens in de sector precies is dat men ons dan zou verwijten dat we ons niet met het essentiële van de zaak bezighouden. Ik wens daarvoor niet verantwoordelijk te zijn.

De **voorzitter** : Het incident is gesloten.

L'incident est clos.

Mevrouw **Trees Pieters** (CVP) : Zo is de discussie altijd beperkt.

De **voorzitter** : Collega's, ik vestig er de aandacht op dat de spreektijd beperkt is tot vijf minuten per vraag. Deze tijdslimiet is reeds ruim overschreden. Wij hebben slechts drie vragen behandeld en wij zijn al veertig minuten bezig. We gaan thans over tot de laatste vraag die aan de agenda staat.

Mondelinge vraag van mevrouw Trees Pieters aan de minister van Landbouw en Middenstand over "de vergoedingen voor melk" (nr. 710)

Question orale de Mme Trees Pieters au ministre de l'Agriculture et des Classes moyennes sur "les indemnités pour le lait" (n° 710)

Mevrouw **Trees Pieters** (CVP) : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, collega's, ik had hierover graag een interpellatie gehouden omdat ik deze materie zeer belangrijk vind. Dit was echter niet mogelijk omdat men voor een interpellatie meer tijd nodig heeft om ze te agenderen. De minister was met vakantie en wij aan de vooravond van het kerstreces. Aldus zou mijn interpellatie pas in januari aan de agenda kunnen worden geplaatst. Hoewel dit een schoolvoorbeeld is voor een interpellatie, is het een mondelinge vraag geworden.

Dioxinevergoedingen voor melk zijn gebaseerd op facturen van de maanden juni, juli en augustus 1999 die overeenstemmen met de maanden mei, juni en juli 1998. De schatting van het geleden verlies inzake melk is gebaseerd op effectief betaalde prijzen. Het is geen puur forfaitair systeem zoals dit van toepassing was bij de runderen, het gevogelte en de varkens. De schadevergoedingen voor melk zouden rekening houden met verschillen in afhoudingen tussen de melkerijen. De prijzen op deze facturen kwamen tot stand na een kleinere of grotere afhouding door de melkerij of met melding van een terugvorderbaar voorschot. De berekening van de schadevergoeding verwijst bijgevolg naar twee onbekenden : de normale marktprijs in de gegeven periode en de prijspolitiek die door de verschillende melkerijen werd gevoerd. Wat voor de verschillende perioden de normale marktprijs zou zijn geweest zonder dioxinecrisis staat nog niet vast. Dit moet nog officieel worden meegedeeld. De bedoeling is dat de melkboer de verschillende afhoudingen samentelt en dat bedrag als vertrekbasis neemt voor de berekening van zijn vergoeding. Het terugvorderbare betalingsvoorschot, een systeem dat door sommige melkerijen werd toegepast, zou mee in rekening worden gebracht als afhouding.

Deze methodiek heeft twee belangrijke gevolgen. Ten eerste, de vaststelling van de normale marktprijs, die nodig is om de afhoudingen vast te stellen, zal bepalen of de vergoeding al dan niet volledig is. Ten tweede, het door de minister uitgewerkte vergoedingssysteem is helemaal niet neutraal ten aanzien van de door de melkerij toegepaste prijspolitiek in de betrokken maanden.

Wanneer de melkerij solidair was met de melkveehouders en deze een hoog bedrag per liter uitbetaalde, bijvoorbeeld 8 frank in de plaats van de normale marktprijs, met name 10 frank, zal de door de overheid betaalde vergoeding aan de melkboer klein zijn, namelijk 2 frank per liter. Wanneer de melkerij niet solidair was met de melkveehouder en deze een lager bedrag per liter uitbetaalde, bijvoorbeeld 6 frank in de plaats van de normale marktprijs - dus 10 frank - zal de vergoeding voor die melkboer groter zijn, namelijk 4 frank per liter. Het gevolg van deze berekeningswijze is dat de solidaire melkerijen het kind van de rekening zijn. Hun goodwill ten aanzien van de leveranciers tijdens de crisis blijkt nu

zowel onnodig omdat de boeren door de overheid worden vergoed, als naïef omdat zij gedeeltelijk de rol van de overheid overnemen. Het in rekening brengen van de terugvorderbare voorschotten als afhouding kan tot nog een ander neveneffect leiden. Wat moet men bijvoorbeeld doen indien de terugvorderbaarheid slechts voorwaardelijk is ? Nu blijkt dat vooral Waalse melkerijen lage prijzen hebben uitbetaald. De Vlaamse melkerijen hebben hogere prijzen uitbetaald. Het zouden ook vooral Waalse melkerijen zijn die met terugvorderbare voorschotten hebben gewerkt. De melkregeling lijkt dan ook zeer sterk op een gecommunautariseerde regeling ten voordele van de Waalse melkerijen. Men spreekt hier over transfers naar Wallonië van meer dan 100 miljoen.

Hoe verantwoordt u de keuze voor deze semi-forfaitaire regeling in de melksector ? Waarom hebt u niet voor een volledige forfaitaire regeling gekozen ? Hoe verantwoordt u de beperking van de periode tot leveringen in de maanden mei, juni en juli ? Hoe zal de normale marktprijs als referentieprijs worden bepaald ? Tenslotte, is deze bevoordeling van Wallonië toevallig of opzettelijk ?

Minister **Jaak Gabriëls** : Mijnheer de voorzitter, collega's, het laatste van mijn zorgen was toch wel van deze crisis een communautaire kwestie te maken. Trouwens, mevrouw Pieters, als men later de optelsom zal maken, zal men misschien tot andere verhoudingen komen. De vergoedingen te bepalen in verhouding tot de geleden schade was onze enige zorg en plicht. Dat was het uitgangspunt. Elke andere vorm die men er achter zoekt is werkelijk totaal misplaatst en ik zal dat dadelijk bewijzen.

Het is trouwens duidelijk dat wij enkel de boeren kunnen vergoeden, niet de melkerijen. Ik heb, samen met u, uren en dagen in dit parlement doorgebracht om te beslissen dat we de onafhankelijke boeren zullen vergoeden en niet degenen die in een of andere trust-structuur zijn opgenomen. Dat kunnen wij niet. Melkerijen, die eventueel schade hebben geleden, kunnen naar de gewestregeringen stappen. Daar hebben wij rechtstreeks niets over te zeggen. Wij kunnen dus enkel boeren en geen melkerijen vergoeden. Dat is het uitgangspunt geweest. Ik voeg er trouwens aan toe dat dit het enige is dat Europa aanvaardt. Hadden we een andere weg gevolgd, dan zouden we over zes maanden nog niet aan het uitbetalen zijn. Dat is de realiteit. Europa aanvaardt alleen deze regeling.

Ik zal nu heel concreet uw andere vragen beantwoorden, maar ik wou dit toch heel even duidelijk stellen.

Ten eerste vraagt u hoe de minister de keuze verantwoordt voor een semi-forfaitaire regeling in de melksector en waarom de minister niet voor een volledige forfaitaire regeling heeft gekozen. Teneinde de melkveehouders te vergoeden wil ik u duidelijk maken dat, in het

Jaak Gabriels

kader van de wet van 3 december 1999 betreffende de steunmaatregelen ten gunste van de landbouwbedrijven getroffen door de dioxinecrisis, bewust werd gekozen om geen forfaitaire schadevergoeding per liter melk voor te stellen omdat de afhouding per liter melk voor de verschillende zuivelfabrieken zeer uiteenlopend was, van 0 frank tot 4,5 frank per liter geleverde melk voor de periode van mei tot juli 1999.

Besprekingen hierover met de diensten van de Europese Commissie begin deze week, hebben duidelijk gemaakt dat ons voorstel het enige correcte was, mits de vergoeding wordt berekend op de werkelijk geleverde liters tijdens de hogervermelde periode. Alle andere benaderingen werden door de Europese instanties niet aanvaardbaar geacht, omdat er dan in een ruim aantal gevallen sprake van overcompensatie zou zijn.

Aangezien de Belgische Confederatie van de Zuivelindustrie naar aanleiding van de dioxinecrisis een ruim schadedossier heeft ingediend, lijkt het mij logisch dat hierin rekening werd gehouden met de reeds verhaalde schade via de landbouwers per zuivelfabriek. Men kan de schade slechts eenmaal vergoeden. Afhankelijk van het gevolgde beleid per zuivelfabriek werd de schade in mindere of meerdere mate afgewimpeld op de landbouwers. Via de dioxinewet is het voor ons slechts mogelijk om individuele landbouwers te vergoeden volgens hun individuele, vrij goed te berekenen schade.

Ten tweede vraagt u hoe de minister de beperking van de periode tot leveringen van de maanden mei, juni en juli verantwoordt? De vergoedingen worden berekend aan de hand van de facturen die betrekking hebben op leveringen in de maanden mei, juni en juli omdat enkel gedurende deze maanden lagere prijzen werden uitbetaald. Die werkwijze werd door de hele sector unaniem aanvaard. Zonder rekening te houden met de melkleveringen aan de zuivelfabrieken die met een recupereerbaar voorschot van 4,5 frank per liter hebben gewerkt voor de leveringen in juni, kan ik u meedelen dat de andere zuivelfabrieken gemiddeld respectievelijk 1,02 frank, 0,47 frank en 0,06 frank per liter melk hebben ingehouden voor de maanden mei, juni en juli. Vanaf augustus werd er door elke zuivelfabriek een normale prijs uitbetaald.

Het is niet aan ons om te oordelen welke politiek of tactiek de melk- en zuivelfabrieken hebben gevolgd. De enige mogelijkheid die wij hebben is de boeren te vergoeden voor de geleden schade. Dat wordt zo uitdrukkelijk voorzien.

Ten derde, hoe zal de normale marktprijs, de zogenaamde referentieprijs, worden bepaald? Om de economische schade correct te kunnen berekenen, werd door het Centrum voor Landbouweconomie vastgesteld dat het verschil in basisprijs van de melk, gedurende de

eerste vier maanden van 1999, gemiddeld 0,45 frank per liter lager lag dan in dezelfde periode van 1998. Om de theoretische basisprijs te berekenen voor de maanden mei tot en met juli 1999 werd dus de prijs van de overeenstemmende periode van 1998 genomen, vermindert met 0,45 frank per liter daar de afhoudingen niet afzonderlijk op de afrekeningen worden vermeld. Deze berekeningswijze zou door de Europese Commissie, na goedkeuring van het besluit, officieel worden aanvaard. Dat zal ons dan ook in staat stellen tot uitbetaling over te gaan.

Mevrouw **Trees Pieters** (CVP) : Mijnheer de minister, het is mij er zeker ook niet om te doen om van deze dioxinezaak een communautaire kwestie te maken. Maar we worden wel geconfronteerd met een pervers effect vanuit de niet-solidaire melkerijen die zich voornamelijk in Wallonië situeren. Zij hebben aan hun melkboeren een lagere prijs verrekend dan deze in Vlaanderen, waardoor er transfers ontstaan. Als u nu beweert dat u alleen die landbouwers uitbetaald die schade geleden hebben, dan kunt u toch niet anders dan te gaan kijken waar de perverse effecten ressorteren. Als u zulk een feit constateert, dan moet u kijken waar de fouten gebeuren. Ik heb ze u hier heel duidelijk proberen uit te leggen. U zegt dat u alleen de landbouwers vergoed, maar u weigert te kijken naar het perverse effect dat ontstaan is bij een aantal melkerijen die zich voornamelijk situeren in Wallonië.

Minister **Jaak Gabriels** : Mevrouw, uw inspiratiebronnen of uw muzen - ik ken ze - hebben gisteren tegenover onze diensten verzekerd dat zij heel tevreden zijn met de huidige regeling.

Mevrouw **Trees Pieters** (CVP) : Mijn muzen, bronnen, liggen in mijn regio en die hebben mij geïnspireerd. Ik kan u dit heel oprecht bevestigen.

Minister **Jaak Gabriels** : Ik kan u met naam en toenaam de muzen opgeven die u hebben geïnspireerd. Ze waren op dat ogenblik misschien niet altijd goed geïnspireerd. Ik zeg u echter in alle duidelijkheid dat we gisteren, over de globale regeling, felicitaties van de betrokkenen hebben ontvangen. Ik zou dus heel voorzichtig zijn met het verspreiden van bepaalde berichten die niets met de zaak te maken hebben. Als wij hier, op basis van een getroffen sector ook nog eens opnieuw een communautair twistpunt creëren, dan wens ik u daar heel veel succes mee.

Trouwens, Europa heeft hier totaal geen boodschap aan. Wij moeten de schade vergoeden al naargelang ze geleden is. Als u morgen zult berekenen wat in de varkenssector aan schade wordt uitbetaald, dan zult u zelf wel goed weten waar het verschil ligt.

Mevrouw **Trees Pieters** (CVP) : Mijnheer de minister, u steekt zich veel te makkelijk weg achter Europa om zulke problemen op te lossen.

Minister **Jaak Gabriels** : Europa is midden onder ons. Dat hebt u in het verleden misschien ooit vergeten.

De **voorzitter** : Het incident is gesloten.

L'incident est clos.

- *De openbare commissievergadering wordt gesloten om 16.22 uur.*

- *La réunion publique de commission est levée à 16.22 heures.*
